

sykehusenes lagre av medisiner og utstyr. Svartebørs, kriminalitet og korrupsjon herjet, og forfatteren ble selv truet på livet. For denne anmelder, som ved flere reiser til Serbia fikk et visst innblikk i forholdene på denne tiden, ga Mitics bok en dypere forståelse av de vanskelige og kompliserte forhold innbyggerne i landet måtte leve under.

Forfatteren pretenderer ikke å gi en balansert skildring av krigen og konflikten. Dette er et partsinnlegg. Vi får imidlertid mange opplysninger om hendelser som ofte ikke er blitt fremhevet i mediene, bl.a. om alle flyktningene som Serbia har tatt seg av.

Fortellingen fra nødens teater er også varm. Den bringer tårer frem. Det er en modig fortelling.

Sverre Varvin

Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress
Oslo

Ny lærebok om hjerneslag

Mätzsch T, Gottsäter A, red.

Stroke och cerebrovaskulär sjukdom

311 s, tab, ill. Lund: Studentlitteratur, 2007.

Pris SEK 413

ISBN 978-91-44-03391-4

Stroke och cerebrovaskulär sjukdom er en lærebok som tar sikte på å gi en presentasjon av hjerneslag og sykdommer i kar av betydning for hjernens blodsirkulasjon. Målgruppen er alle som befatter seg med utredning,

behandling og rehabilitering av pasienter med hjerneslag. Boken er delt inn i fire deler: bakgrunn, diagnostikk, behandling, og resultat og rehabilitering. Den inneholder 24 kapitler som er skrevet av 19 forfattere. De to redaktørene, Mätzsch og Gottsäter, er henholdsvis karkirurg og «medicinsk angiolog» med tilknytning til Kärilcentrum Malmö-Lund ved Universitetssjukhuset MAS i Malmö.

Stoffet er pedagogisk lagt opp med gode illustrasjoner, bilder og tekstbokser. Alle kapitler har et innledende sammendrag av viktige punkter, og de aller fleste kapitlene avsluttes med en tekstboks med praktiske råd. Det er en styrke at man har gjengitt standard diagnostiske instrumenter som National Institutes of Health Stroke Scale, Glasgow Coma Scale og Modified Rankin Scale.

Det er oppført en del referanser til slutt i kapitlene, men disse vises det dessverre

ikke til i teksten. Det virker fremmed for meg at man refererer resultater av konkrete studier uten at referansen til artikkelen er oppgitt i den løpende teksten. Referanselistene følger ikke en enhetlig mal, hvilket jeg ville forvente i en slik bok.

Boken gir en oversikt over en rekke emner innen dette store fagfeltet. Den er bl.a. godt oppdatert i forhold til ny nevroradiologisk bildediagnostikk, transkranial ultralyddoppler, trombolytisk behandling ved hjerneinfarkt og endovaskulære prosedyrer. En svakhet er imidlertid at man i liten grad går i dybden med hensyn til nevrologisk differensialdiagnostikk, rehabilitering og diagnostikk og håndtering av følgetilstander etter hjerneslagsykdommer. Redaktørens bakgrunn har nok hatt betydning for interne prioriteringer, hvilket kan være noe av forklaringen på at hele seks kapitler omhandler ulike aspekter knyttet til stenoser i carotis. Kapitlet om øyesymptomer ved carotisstenoser teller 21 sider, mens diagnostikk og håndtering av disseksjoner i precerebrale kar er viet kun tre sider.

Stroke och cerebrovaskulär sjukdom gir en god oppdatert fremstilling av diagnostikk og behandling av hjerneslag, med en særlig vekt på problemstillinger knyttet til carotisstenoser.

Jan C. Frich

Nevrologisk avdeling
Rikshospitalet

Medmenneskelig terapi

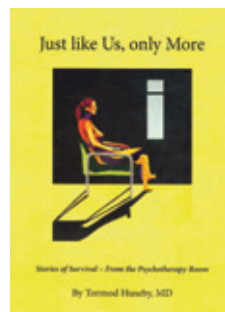
Huseby T.

Just like us, only more

Stories of survival – from the psychotherapy room. 159 s, ill. Oslo: Kolofon, 2007.

Pris NOK 250

ISBN 978-82-300-0332-9

Forfatteren presenterer fem psykoterapiforløp fra sin mangeårige internasjonale erfaringsbakgrunn som psykiater. Han deler Irvin Yaloms oppfatning av pasient og terapeut som «fellow travellers». Medreisende blir

også leseren. Dette løfter frem et terapeutisk poeng: betydningen av å ha et medføleende vitne (i fortid eller nåtid) til ens lidelseshistorie. Terapeuten kan være dette vitnet som bidrar til at det uutholdelige blir utholdelig og at hjemsøkende traumer blir minner. Helt fra tittelen og den innledende dedikasjonen bæres boken av en dypt humanistisk innstilling til menneskelig lidelse og psykiatrien som fagområde.

Forfatteren har en psykodynamisk/psykoanalytisk orientering der pasientens livshistorie og tidlige traumer blir vesentlig i forståelsen av lidelsens art og forløsning. Pasient-terapeut-relasjonen er også av avgjørende betydning.

Dette gjenspeiles i overskriftene: «John and the trusted therapist», «Lars and the consistent therapist», «Catherine and the blushing therapist», «Jenny and the inexperienced therapist» og «Elisabeth and the frustrated therapist».

I diagnostiske termer dreier dette seg om pasienter med henholdsvis alvorlig depresjon, schizofreni, ustabil personlighetsforstyrrelse, schizoaffektiv lidelse og posttraumatisk stresslidelse samt schizofreni og posttraumatisk stresslidelse.

Vi følger terapiforløpet fint geleidet av stikkordsmessige avsnittsoverskrifter og forfatterens refleksjoner rundt problematikk og prosess. Vi får innsikt i et bredt spekter av terapeutiske grep, fra de helt enkle teknikkene til de mest komplekse. Flere av kasuistikken er illustrert av pasientenes egne tegninger som en del av analysen. Språkføringen er levende, lettfattelig og personlig. Orienterende forklaring av sentrale fagbegreper og rasjonale er inkludert.

Forfatteren må ha utført et imponerende og skikkelig arbeid i møtet med svært alvorlig psykisk lidelse. Han fremstår ydmyk og selvkritisk. Noen av standpunktene er imidlertid kontroversielle og lite gjenkjennelige i en poliklinisk hverdag, så som omfattende fortolkning av psykotiske symptomer og at man må være forsiktig med å ta bort det psykotiske forsvaret gjennom aggressiv medisinerings.

I den siste kasuistikken får vi ta del i terapeutens frustrasjon over en terapi som gjør pasienten verre, samt kvalene i ettertid over hva som kunne vært forstått annerledes. Her blir det mest slående at terapeuten i møtet med en grusom barndom og foreldrene i nåtid ikke tar inn over seg åpenbare psykopatiske trekk i tilstrekkelig grad – og fortsatt lurer på hvorfor han ikke fikk til «a bond of trust».

Konklusjonen blir at selv den mest empatiske og faglig kompetente terapeut nettopp også må romme erkjennelsen av begrensninger gitt av pasientens lidelse og egne forståelsesmodeller.

Boken er meget leseverdig for inspirasjon og utvidet forståelse i terapirommet, men det kritiske blikket må være åpent.

Nina Helene Alnes Sitek

Distriktpsikiatrisk senter Vinderen
Diakonhjemmet Sykehus